

A to jih ne ustrahuje, niti ne moti v njihovem delovanju. Vsak od nas lahko stopi z mirno vestjo pred narod, da je storil in se boril, kar je bilo v njegovej moči, za blagor domovine in naroda. Bodrilo in krepilo pa nas je prepričanje, da vsaka pravica mora končno zmagati, in da tudi mi Slovenci še bodemo gledali lepših in prijaznejših časov. Do tačas pa ostanemo stalni in složni, kakor dozdej in zmagati bo naša! —

Ko je nehal g. dr. Vošnjak, so burni živio klici mu dokazali, da je govoril iz src vseh zbranih volilcev.

Iz Kamce. (Umor — Seidl.) Bog je pridnim otrokom, ki svoje očete spoštujejo, obljubil srečo in dolgo življenje na tem svetu, pa isti Bog tudi pogosto kaznuje z nesrečo in naglo smrtjo otroke, kateri za četrto božjo zapoved ne marajo. Letos po zimi je viničarski sin Boštijan Jarc svojega očeta za uho udaril, jegov surovi brat pa starca na veliko soboto, ker je bil zavolj streljanja svarjen, tako nesrečno sunil, da je v 3 dneh bil mrtev in pokopan. Sodnijska komisija je mrtvega očeta dala izkopati in ga pregledala potem, ko ga je hudo razrezala. Ali kaj se zgodi? Komaj preteče 7 tednov in na istem mestu je ista sodnijska komisija ničvrednega sina Boštijana mrtvega parala, razrezavala in pregledovala, ker je bil po naključbi ustreljen. Binkoštni pondeljek je še bil v Mariboru, kder je v neki krčmi igral. Proti večeru zapusti krčmo rekoč: zdaj pa grem v Kamco se malo „unterholtat“. V krčmi, kder se je hotel „unterholtati“, so njegovi pajdaši imeli hčer Janeza Kargerja. Oče pride po hčer; ker pa ta ni hitro šla za njim, začne zabavljati in preklinjati in z nabito puško groziti se. Pravijo, da je hotel hčerinega ljubimca ustreliti, toda ves strel je Boštijana Jarca zadal v trebuh. Nesrečnež bil je kmalu mrtev. Taisti den je Drava izvrgla močno že seganjito truplo 14letne deklice, brččas iz Koroškega, ter je bilo z Boštijanom v eno jamo zakopano, ravno tako, kakor pred 7 tedni z njegovim očetom nek 50leten mož, kojega je tudi Drava izvrgla. — Znani Seidl je svojo posestvo v Kamci prodal. Kupil jo je prideu Slovenec, ki je letos 4. maja ondi odprl jako obiskovano krčmo. Visoko nad hramom pa je veselo vibrala velikanska slovenska zastava! Kolika sprememba, britka za Seidla in jegove nemškutarje, vesela za prej toliko zaničevane Slovence! Predstojniki srenj Kamške fare so sklenili: Seidlu, načelniku krajnega šolskega sveta, niti krajcarja več izročiti ter hočejo sami plačevati v Mariborsko hraulnico šolski dolg. Bojijo se namreč, da bi sicer še v hujše zadrege ne prišli zavoljo svoje šole v Kamci. Konec julija hoče Seidl odložiti načelništvo. Mogoče, a neverjetno, ker sam rad nikoli in nikder neče iti, vselej in povsod ga treba siliti!

Iz Velenja. V drugi polovici dopisa iz „Velenja“ v 24. številu „Gosp.“ napada nek J. S. po nalašč vpletenem popisu nam tukaj dobro poznano

osebo. Resnica je Bogu in ljudem ljuba, radi tega se slavno uredništvo uljudno prosi za sledeči popravek: 1. Ni res, da bi bili dopisi v „Gosp.“ iz „Šaleške doline“ iz „Šmartina“ in iz „Velenja“ od ene in iste osebe pisani. Uredništvo „Gosp.“ to dobro vé in lahko spriča. 2. Stalno dekretirani nasprotnik J. S-ov ni „privandral“ iz Trsta, ampak pripeljal se je od ne daleč od tukaj in nastopil svojo službo, ktera mu toliko nese, da lahko spodobno živi in shaja. Silno imoviti g. J. S. se pač lahko ponaša z dolgovi, z sodnijskimi plačilnimi nalogi, razprtijami, ki jih je drugod imel, z „vandranjem“ v pravem pomenu besede, stradanjem in enakim. Kdo pa je miroljubnejši in kdo neistinitosti trosi on ali njegov nasprotnik — bodo iz tega č. gg. čitatelji „Gospodarja“ lahko sodili.

J. T. *)

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Mariborski c. k. okrajni glavar je „Slov. Gosp.“ naznanil, da ne smemo ničesar priobčiti o naših vojaških gibanjih; sicer se bo list konfisciral, kar se je že mnogim drugim časopisom zgodilo. Uredništvo torej prosi za potrpljenje, ker za naprej ne bo moglo o novi velevažni reči, ki zadeva veliko tisoč ljudi, več poročati, kakor to, kar beremo v uradnih listih. No, in „Grazer-Zeitung“ poroča, da so vojaki bili sklicani pod orožje in da je general major Ozikos imenovan poveljuik v severni, gen. major Pop pa v južni Dalmaciji in da je tudi 18. divizija v Dalmaciji. General Filipovič, naglo k cesarju pozvan, je zopet iz Dunaja odšel v Zagreb. — V državnem zboru so se sprejele vse postavbe gledé nove nagodbe z Ogersko in ministri hočejo kmalu odstopiti, le minister Glaser, Unger in ljubeznjivi naš dr. Stremajer, hočejo ostati in še dalje svoje moči žrtvovati potrebam Avstrije po nemškem liberalizmu; poslanci so se zborovanja strašno naveličali, nekateri so že iz Dunaja potegnili, drugi pa komaj čakali na besedo predsednika Rechbauerja: „zborovanje je po 9 mesečnem delu odloženo!“ — Vendar omeniti je še treba, da je državni zbor predlog ministra Depretisa zastran prenarredbe v postavi o uravnavi zemljiščne davka zavrgel; vse ostane, kakor je bilo do sedaj. — Ogerski minister Szell je naznanil, da bo l. 1878. stroškov 278 milijonov goldinarjev in da bo treba zopet 21 milijonov na posodo vzeti; nekatere Magjare je to vendar enkrat hudo speklo, a še bolj bode peklo ogerske davkeplačilce. To pa Magjarom ne brani, da bi ne bili krivični proti Slovanom; v Pakracu so zaprli tamošnjo učiteljsko srbsko pripravnišče. — Meseca augusta se bodo vršile nove volitve za

*) Dopisi so različne pisave in od raznih mož podpisani; tudi urednik ni vedel, da je J. S. v 24. številu pisal zoper J. T. Dali smo torej obema besedo, sedaj pa: dosti! Zažugati se od nikogar ne damo! Ured.

ogerski državni zbor. Radovedni smo, kako se bodo takrat obnašali naši prekmurski bratje Slovenci!

Vnanje države. Po silnem in velikanskem ruskem carstvu so ljudje že močno razburjeni ker vedno več slišijo, kako si evropski ministri v Berlinu prizadevajo Rusom izviti vspehe, katerih so si v zadnji strašni turški vojski priborili; mnogi listi tirjajo, naj vsa Rusija zgrabi za meč, če bi proti Turkom, Angležem in Avstriji tudi ob enem bilo treba mahnuti. Zbolela ruska carica je zopet odzdravila. V Kijevu so med tamošnjimi dijaki zasledili neko puntarsko zaroto; nedavno je eden dijak sred glavne ulice žandarmerijskega oficirja z bodalom ubil in zbežal. — Nemški cesar je zopet že precej krepek, desna roka je še otečena, morivec Nobiling ni umrl. Bismark je državni zbor razpustil; nove volitve bodo 30. julija; volilna borba bo silna; socialiste močno preganjajo in zapirajo, kar bo delavce še bolj razdražilo; kajti čedalje bolj se kaže, da Nobiling ni bil z socialisti v posebni zvezi; pač pa se vé, da je freimaurer, jegov stric je tudi freimaurer in sicer mojster — predstolnik. Hanoveranski kralj Juri, ki je l. 1866. bil naš zaveznik zoper Pruse, pa vsled nesrečne bitke pri Langensalza svoje kraljestvo zgubil, je umrl v prognanstvu v Parizu 59 let star. Mož je bil od mladosti slep, kot vladar mil in pravičen. Zapustil je sina in 2 hčeri. Bavarski kralj se je vendar enkrat spomnil, da je katoliški kralj večjidel katoliških prebivalcev ter se je poslužil od papežev mu priznane pravice in je 2 res izvrstna mešnika imenoval za škofa: kanonika Streihela za nadškofa v Monakovem, pridigarja in spovednika nadvojvodinje Hildegarde (hčeri našega cesarja na Bavarskem omožene) Ehlerja pa za škofa Speierskega. — Belgijski katoličani so pri volitvah propali in zgubili večino v deželnem zboru, vsled tega je kralj katoliško ministerstvo odpustil in pozval liberalno-freimaurersko; premehki katoliški ministri so tega krivi. — Francozki ministri so začeli misliti na od Gambetta in menda tudi od Bismarka zahtevano „kulturno borbo“. Najprej hočejo konkordat t. j. že za cesarja Napoleona I. skleneno pogodbo francoske vlade z rimskim papežem odpraviti in zatreti. Enako so tudi naši avstrijski liberalci l. 1867 začeli. Ropot zoper sv. Cerkvo je pa liberalcem in freimaurerjem potreben; kajti tako ljudje menje zapazajo, kako jihovi vodje z 500 milijoni dačnih denarjev, odločenih za kulturne namene, n. pr. za nakup starih in stavljenje novih železnic, pometajo in v lastne žepe vtikajo! — Angleži imajo že več let krvavo vojsko zoper divje Kaferjane v južni Afriki pa ne morejo ničesar zdatnega zoper nje opraviti, vojska jih stane mnogo denarjev. — Italijanski ministri so neapolitanskega nadškofa starodavno palače vzeli in jo hočejo v kosarno spremeniti, laški ministri še nimajo dosti na božjih ropih, kojih so že krivi. — Sv. oče Leon XIII niso boleni, kakor so liberalni listi

razglasili, marveč so prav zdravi in so v posebnem pismu Francijo in Avstrijo poprosili, naj se pri bodoči prestrojni Turčije potegnute za pravice tamošnjih katoličanov!

Turške homatije. Kongres v Berlinu se je pričel pod predsedništvom Bismarkovim, sprva je bilo slišati, da se bodo zbrani ministri porazumili, a danes pravijo, da smo bliže novej vojski, nego zaželjenemu miru; posebno se neki kujajo turški poslaniki in žugajo oditi. Vojne priprave kažejo povsod bolje na vojsko. Italijani bojda kupičijo okoli Verone in Vidma vojščakov. Turki novačijo v Aziji na vso silo, v Carigradu in okolici imajo 150,000 mož v Macedoniji 40,000 mož; in v Albaniji so zoper pričeli boj zoper Črnogorce; vdrl so namreč čez Bojano in hotli neko črnogorsko četo zasačiti; ali oprezni Črnogorci so Turke junaško zgrabili, jih mnogo posekali ali zajeli. Ta zavratni turški napad je ministre na kongresu iznemiril; Črnogorci delajo šance pred Podgorico, in pri Novemselu jih stoji 5000, da udarijo na Turka. Rusi pripravljajo na boj 500000 mož, 900 kanonov, katerim dojde koncem junija 2000 Kruppovih novih kanonov. Srbski knez Milan je zarotnika Čumiča, bivšega ministra, pomilostili na 7 let v ječo, obrista Markoviča pa dal ustreliti.

Za poduk in kratek čas.

Ada-Kaleh ali Nova Orsova zopet avstrijska.

L. 1846. so avstrijski vojaki zaseli mesto Krakov in tamošnje nemirnej poljske republičici življenje vgasnili; od tiste dobé t. j. celih 32 let Avstrija ni pridobila nobenega mesta, nobene dežele v stalno oblast. Pač pa smo zgubili veliko Benečansko in bogato Lombardijo, skup okoli 1200 □ milj z 6 milijoni prebivalcev; l. 1864. priborjeni Holstein smo pa kmalu že l. 1866 morali grabljivim Prusom pustiti. Smemo torej reči, da je Avstrija celih 32 let bila vedno na zgubi, vedno so se njej krčile meje. Sedaj na enkrat den po sv. Vrbanu t. j. 26. maja 1878. so avstrijski vojaki zaseli poprej turški otok Ada-Kaleh ali Novo Orsovo in tako Avstrijo povečšali za 1 □ miljo z 400 mohamedanskimi prebivalci. Ali bo to vse, kar Avstriji pripade od turške zapuščine v Evropi, ali je pa le nekrvav začetek še večjim pridobitvam, to bo najbližnja prihodnost razkrila. Sedaj bodimo z 1 miljo novega zemljišča zadovoljni in pogledimo, kje je ta otok, ki pride pod oblast avstrijsko-ogerske vlade? No, naši Pohorjanci in Solčavčani in drugi podravski in posavski brodniki ali „flosarji“, ki so se že kedaj vozili do Pančove in še dalje do Stare Orsove, si lahko dajo to dopovedati in razložiti. Kajti ravno proti južnemu izhodu od Stare Orsove sred mogočno deročega Dunava je zeleni otok: Adel-Kaleh ali Nova Orsova, naj-novejši kos zemlje avstrijske. Turki so jo imeli